КЛИНИЧКИ ЦЕНТАР ВОЈВОДИНЕ
Аутономна покрајина Војводина, Република Србија
Хајдук Вељкова 1, 21000 Нови Сад,
т: +381 21 484 3 484 е-адреса: uprava@kcv.rs
www.kcv.rs

Република Србија
Аутономна покрајина Војводина
КЛИНИЧКИ ЦЕНТАР
Бр. 00-34/717
17 DEC 2018 20... год.
НОВИ САД

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
ЗАШТИТНИК ГРАЂАНА
Делиградска 16, 11000 Београд

18 DEC 2018
13 33 5491 40955

у вр 19.12.18

Поштовани,

Обавештевамо Вас о поступању по Препорукама из поднеска заштитника грађана Републике Србије, дел.број 30561 од 28.09.2018. г. упућених Клиници за психијатрију Клиничког центра Војводине.

Такође, Вас молимо да уважите предузимање конкретних корективних мере на основу предлога заштитника грађана Републике Србије, знатно раније у односу на достављање овог извештаја, при чему извештај о истом нисмо благовремено доставили из искључиво административног неспоразума у слању повратних информација.

У прилогу Вам достављамо Извештај управника Клинике за психијатрију.

в.д. директор

проф.др Петар Сланкаменац

ОЈ КЛИНИКА ЗА ПСИХИЈАТРИЈУ
Број: 1702/1-18
Дана 17.12.2018.г.

в.д.директор проф.др Петар Сланкаменац

Предмет: **Обавештење о поступању по Препоруци дел.број 30561 од 28.09.2018. г. упућеној Клиници за психијатрију Клиничког центра Војводине**

Заштитник грађана је дана 28.09.2018.године донео Препоруку дел.број 30561 где се, између осталог, наводи:

„I

У будућем раду Клинике за психијатрију Клиничког центра Војводине меру физичког спутавања *(физичко ограничење)* лица са менталним сметњама примењиваће искључиво за то обучени здравствени радници, а у случајевима крајње нужде асистенцију им може пружити за то посебно обучено немедицинско особље;

II

На Клиници за психијатрију Клиничког центра Војводине мера физичког спутавања *(механичко ограничење)* неће се примењивати у просторији у којој су смештени пацијенти према којима није примењена та мера, нити ће другим пацијентима бити омогућен приступ у просторије у којима се налазе пацијенти према којима се она примењује.

III

Клиника за психијатрију Клиничког центра Војводине оформиће књигу евиденције о примени мера физичког спутавања и изолације лица са менталним сметњама у којој ће се уносити сви битни подаци о примени мере физичког спутавања, и то:

1. разлози за примену мере физичког спутавања;
2. опис мера примењених пре мере физичког спутавања;
3. врста средстава коришћеног за физичко спутавање;
4. податак о месту (просторији) у којој је примењена мера физичког спутавања;
5. тачно време (дан/сат/минут) почетка мере физичког спутавања;
6. име психијатра који је донео одлуку о примени мере физичког спутавања;
7. име здравственог радника који је у одсуству психијатра, из разлога неопходности за хитним поступањем, извршио физичко спутавање узнемиреног пацијента пре доношења одлуке од стране психијатра;
8. када је о физичком спутавању обавешен психијатар;
9. мишљење психијатра о оправданости извршеног физичког спутавања;
10. опис медицинских мера примењених током физичког спутавања;
11. опис свих евентуалних повреда пацијента према коме је примењена мера физичког спутавања (насталих пре и током примене мере), као и евентуалних повреда других пацијената или здравствених радника (насталих у догађају који је претходио физичком спутавању);

12. подаци о периодичним обиласцима пацијента према коме је примењена мера физичког спутавања и праћењу његовог здравственог стања од стране психијатра (број обилазака, тачно време и трајање обилазака, спроведене радње);
13. податак о времену обавештења директора Болнице или другог лица које на то овласти директор о примењеној мери физичког спутавања, као и податак да ли је и када обавештен законски заступник, односно члан уже породице пацијента према коме је мера примењена;
14. наводи' и коментари пацијента током и непосредно након пгго је према њему примењена мера физичког спутавања;
15. тачно време (дан/сат/минут) окончања мере физичког спутавања.

Клиника за психијатрију Клиничког центра Војводине обавестиће Заштитника грађана о поступању по препорукама I-III..."

ПРЕДУЗЕТЕ МЕРЕ

Обавештавамо Вас да Клиника за психијатрију КЦВ делује, водећи се одредбама Закона о заштити лица са менталним сметњама и Правилника о ближим условима за примену физичког спутавања и изолације лица са менталним сметњама која се налазе на лечењу у психијатријским установама, у складу са препорукама I и II из Вашег дописа. С тим у вези напомињем да меру физичког спутавања особа са менталним поремећајима спроводе обучени медицински радници, као и да су на Клиници, спрам архитектонских и просторних могућности, одређене посебне просторије за спровођење физичког спутавања и изолације пацијената са менталним поремећајима.

У погледу препоруке III наводимо да је у марту месецу 2017.године оформљена јединствена Књига евиденције о физичком спутавању хоспитализованих пацијената у којој се налазе фотокопије „Листа фиксације" за све болеснике Клинике, док се оригинални примерци наведених листа чувају у основној медицинској документацији – историји болести.

Свака „Листа фиксације" која је саставни део историје болести садржи име пацијента, разлог спутавања, виталне параметре током трајања мере, време почетка и завршетка спутавања, име психијатра који је наложио физичко спутавање и име медицинског радника који је спровео физичко спутавање и надзор здравственог стања спутаног пацијента током трајања мере (ставке 1,5,6 и 15 препоруке III). Овакво поступање је у складу са, како законским одредбама наведеним у Вашој препоруци, тако и са препорукама из Општег извештаја Европског комитета за спречавање мучења цитираним у Вашем допису: „Упис у књигу мора укључити време када је та мера започета и када је окончана, околности случаја, разлоге за прибегавање тој мери, име лекара који је наредио или одобрио меру и опис свих евентуалних повреда пацијента или особља. Овим се у великој мери олакшава како контрола тих случајева, тако и сагледавање раширености те појаве."

У погледу ставки наведених под бројевима 2,3 и 4 препоруке III из Вашег дописа наводимо да њихово присуство у Књизи евиденције као медицинском документу нема значај јер су подразумеване, односно једино могуће 1-вербална и

медикаментозна интервенција 2-мануелно и физичко спутавање везачима за руке и ноге и 3-тачно одређене просторије за ову намену у оквиру зграде Клинике.
Ставке 7, 8 и 9 препоруке III нису применљиве пошто је према члану 49 став 1 Закона о заштити лица са менталним сметњама једино психијатар овлашћен за одлуку о примени физичког спутавања.
Ставке 10, 11 и 12 препоруке III се односе на здравствено стање и лечење пацијента те је унос и присуство ових података подразумевано у медицинској документацији – историји болести а не Књизи евиденције.
У погледу ставке 13 наводимо да не постоји практична или медицинска потреба нити законска обавеза да о физичком спутавању обавештавамо директора установе.
Разматрајући ставку 14 препоруке III мишљења сам да се наводи и коментари пацијента, а само према процени психијатра, изузетно могу унети у историју болести, док њихово неопходно постојање у медицинској документацији не може бити обавеза.

Још једном наглашавамо да су запослени у Заштитнику грађана током поступка контроле рада Клинике за психијатрију Клиничког центра Војводине прибавили налаз и мишљење комисије која је обавила унутрашњу проверу квалитета стручног рада Клинике за психијатрију, број извештаја 1235/1-16 од 12. новембра 2016. године и према чијим налазима нису утврђени пропусти и недосатци у раду, као и обавешгење Министарства здравља Сектора за инспекцијске послове Одељења здравствене инспекције Одсек Нови Сад о извршеном инспекцијском надзору по представци [redacted] из чије садржине произилази закључак о непостојању пропуста и недостатака у раду у конкретном случају. Такође, Заштитнику грађана је достављен и Извештај о ванредној спољној провери квалитета стручног рада које је обавило Министарство здравља Клинички центар Србије Клиника за психијатрију, број 226/1 од 10. априла 2017. године. У закључку надзорника је забележено да су све медицинске процедуре и поступци у погледу врсте и индикација, начина извођења и правовремености спроведене адекватно и у сагласности са доктринарним стручним ставовима, а мера која је предложена је увођење регистратора у којем би се на једном месту чували сви обрасци за фиксацију на одељењу.

На крају, желим да Вам се захвалим што у свом, нашем и интересу пацијената допринастите поспешивању и заштити права особа са менталним поремећајима.

Doc. dr Vladimir Knežević
specijalista psihijatrije
spec. sudske psihijatrije

Доц.др Владимир Кнежевић

Управник Клинике за психијатрију КЦВ